Posudek oponenta diplomové práce

Student: Petr Andreas
Vedoucí práce: prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc.
Oponent: Mgr. Martin Kaplický, Ph.D.
Název postupové práce: Rétorika normalizační literární kritiky. Díla ve střetu s ideologicko-estetickou normou.

Diplomová práce Petra Andrease se zabývá problematikou rétoriky normalizační literární kritiky v Čechách. Cílem práce je na základě analýzy vybraného vzorku literárních kritik z doby normalizace, řečeno slovy autora, (...) popsat účelové posuny argumentační struktury a některé související rétorické strategie, jež umožňovaly kritikům zamaskovat jevy vzniklé ideologickou manipulací a které z hlediska normální kritiky představují anomálie". Hlavním nástrojem při tomto podniku je pak autorovi rétorický model argumentace Jeanne Fahnstockové a Marie Secorové. Autor přejímá jejich pojetí pěti druhů dat či stází argumentace a optikou tohoto rozlišení analyzuje i vybrané kritické texty. Celá práce je vlastně pokusem o popis mezní formy literární kritiky, který může zpětně vrhnout světlo i na metody „kritiky normální". V tomto smyslu je výběr tématu velmi zajímavý a teoreticky nosný.

Pokud se však autor rozhodl studovat odchylky od „normální kritiky" měl by se alespoň pokusit tuto „normální kritiku" ve své práci charakterizovat. K tomu mu mohlo zajisté pomoci podrobnější představení jednotlivých stází, tak jak je popisují Fanhestocková a Secorová, jejichž popisu autor věnuje vlastně jen jeden odstavec (s.14). To mi však připadá vzhledem k roli, kterou jejich model v diplomové práci hraje (popis tvoří osu celé diplomové práce), nedostatečné. U obhajoby by se autor mohl o toto rozvinutí pokusit.

Velmi nosnou, avšak v textu bohužel ne úplně využitou, myšlenku shledávám v poznámce 37. Jedná se o to, že některé argumentace jsou založeny na tom, že se datum jedné stáze prezentuje jako datum ze stáze jiné. Autor jmenovitě zmiňuje vydávání hodnot za fakty. Nebylo by možné na vybraných textech zaznamenat právě toto zaměňování typů dat? Na straně 42 autor v závorce tvrdí: „Obojí, hodnocení i apel, však vyžaduje etický rámec, což je důvodem, proč argumenty ve stázi apelu působí nejamorálněji." Nemůže (nemělo by) mít hodnocení v případě literárních kritik rámec estetický? Jak se pak oba rámce liší?

Celá práce vykazuje značný zájem o téma a poctivost při sbírání relevantní literatury. Ve vlastní argumentaci však nacházím problémy, z nichž jsem se pokusil některé uvést. Diplomovou práci Petra Andrease však **doporučuji k obhajobě** a doporučuji ji hodnotit stupněm **velmi dobře**. Při dobré obhajobě navrhuji známku o stupeň zlepšit.

V Praze 16.9.2010

Martin Kaplický